

ออปชันคืออะไร

ออปชัน คือสัญญาระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ที่ผู้ขายให้สิทธิแก่ผู้ซื้อในการซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงภายใต้สัญญาในราคาใช้สิทธิที่ได้ระบุไว้และภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา

จากคำนิยามข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ซื้อออปชันมีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิหรือไม่ก็ได้ และจะใช้สิทธิเมื่อมีกำไรจากการลงทุน และไม่ได้มีภาระผูกพันต้องปฏิบัติตามสัญญา ในขณะที่ผู้ขายออปชันมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาเมื่อผู้ซื้อมาขอใช้สิทธิผู้ขายไม่มีสิทธิเลือกแต่มีภาระผูกพันไม่สามารถบิดพลิ้วได้ และเพื่อให้ได้สิทธิในการซื้อหรือขายสินทรัพย์อ้างอิงนั้นมา ผู้ซื้อออปชันต้องชำระค่าซื้อสัญญาซึ่งเรียกว่าเรียกว่าค่าพรีเมียม

เนื้อหาในส่วนนี้จะขอใช้ SET50 Index Options เป็นสินทรัพย์อ้างอิงภายใต้สัญญาในการอธิบาย ทั้งนี้เนื่องจาก SET50 Index Options เป็นออปชันที่มีการซื้อขายแล้วในตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทยหรือตลาด TFEX

ออปชันแบ่งตามลักษณะการใช้สิทธิได้ 2 แบบดังนี้

- **คอลออปชัน (Call Option)** คือสัญญาระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ที่ผู้ขายให้สิทธิแก่ผู้ซื้อคอลออปชันในการซื้อสินทรัพย์อ้างอิงภายใต้สัญญา ซึ่งในที่นี้คือ SET50 Index ในราคาใช้สิทธิที่ได้ระบุไว้ ภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา

- **พุทออปชัน (Put Option)** คือ สัญญาระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ที่ผู้ขายให้สิทธิแก่ผู้ซื้อพุทออปชันในการขายสินทรัพย์อ้างอิงภายใต้สัญญา ซึ่งในที่นี้คือ SET50 Index ในราคาใช้สิทธิที่ระบุไว้ ภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา

สถานะของออปชัน

กรณีคอลออปชัน

ถ้าราคาใช้สิทธิของคอลออปชันน้อยกว่าระดับดัชนี SET50 Index คอลออปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น In-the-money (ITM) เพราะว่าผู้ถือคอลออปชันมีสิทธิที่จะซื้อระดับดัชนี SET50 Index ในระดับดัชนีที่ต่ำกว่าราคาตลาดในขณะนั้น ผู้ถือคอลออปชันย่อมที่จะใช้สิทธิ ถ้าราคาใช้สิทธิของคอลออปชันเท่ากับระดับดัชนี SET50 Index คอลออปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น At-the-money (ATM) และถ้าราคาใช้สิทธิของคอลออปชันมากกว่าระดับดัชนี SET50 Index คอลออปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น Out-of-the-money (OTM) ซึ่งทั้ง 2 กรณีหลังนี้ ผู้ถือคอลออปชันจะไม่ใช้สิทธิอันเนื่องมาจากออปชันไม่มีมูลค่า

คอลออปชัน
ราคาใช้สิทธิ > SET50 Index = OTM
ราคาใช้สิทธิ = SET50 Index = ATM
ราคาใช้สิทธิ < SET50 Index = ITM

กรณีพุดอปชัน ถ้าราคาใช้สิทธิของพุดอปชันมากกว่าระดับดัชนี SET50 Index พุดอปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น In-the-money (ITM) เพราะว่ามีผู้ถือพุดอปชันมีสิทธิที่จะขายระดับดัชนี SET50 Index ในระดับดัชนีที่สูงกว่าราคาตลาดในขณะนั้น ผู้ถือพุดอปชันย่อมที่จะใช้สิทธิ ถ้าราคาใช้สิทธิของพุดอปชันเท่ากับระดับดัชนี SET50 Index พุดอปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น At-the-money (ATM) และถ้าราคาใช้สิทธิของ พุดอปชันน้อยกว่าระดับดัชนี SET50 Index พุดอปชันนั้นถือว่ามีสถานะเป็น Out-of-the-money (OTM) ซึ่งทั้ง 2 กรณีหลังนี้ผู้ถือพุดอปชันจะไม่ใช้สิทธิอันเนื่องมาจากออปชันไม่มีมูลค่า

พุดอปชัน
 ราคาใช้สิทธิ > SET50 Index = ITM
 ราคาใช้สิทธิ = SET50 Index = ATM
 ราคาใช้สิทธิ < SET50 Index = OTM

ค่าพรีเมียม

ค่าพรีเมียม คือ จำนวนเงินที่ผู้ซื้อออปชัน (ทั้ง Call และ Put) จ่ายเพื่อซื้อสิทธิซื้อหรือสิทธิขายให้กับผู้ขายออปชัน ค่าพรีเมียมที่ผู้ซื้อออปชันจ่ายจะเป็นต้นทุนของผู้ซื้อ ในขณะที่เดียวกันค่าพรีเมียมนี้จะกลายเป็นรายรับของผู้ขายออปชัน ค่าพรีเมียมของออปชันประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือมูลค่าที่แท้จริง (Intrinsic Value) และมูลค่าตามเวลา (Time Value) ออปชันทั้งคอลและพุดจะมีมูลค่าที่แท้จริงเมื่อออปชันนั้นมีสถานะเป็น In-the-money หรือเมื่อนักลงทุนใช้สิทธิแล้วมูลค่าจากการใช้สิทธิมีผลตอบแทนสุทธิเป็นบวก

มูลค่าที่แท้จริงของคอลออปชัน = ระดับดัชนี SET50 Index - ราคาใช้สิทธิ
 มูลค่าที่แท้จริงของพุดออปชัน = ราคาใช้สิทธิ - ระดับดัชนี SET50 Index

ดังนั้น โดยคำนียามแล้วออปชันที่มีสถานะเป็น At-the-money และ Out-of-the-money จะมีมูลค่าที่แท้จริงเป็นศูนย์หรือไม่มีมูลค่าที่แท้จริง มูลค่าตามเวลาคือส่วนต่างระหว่างค่าพรีเมียมและมูลค่าที่แท้จริง

มูลค่าตามเวลาคอลออปชัน = ค่าพรีเมียมคอลออปชัน - มูลค่าที่แท้จริงคอลออปชัน
 มูลค่าตามเวลาพุดออปชัน = ค่าพรีเมียมพุดออปชัน - มูลค่าที่แท้จริงพุดออปชัน

เปรียบเทียบว่ามูลค่าตามเวลาเปรียบเสมือนการซื้อความหวัง (Hope) ซึ่งคือการที่นักลงทุนยินดีที่จะจ่ายเงินซื้อออปชันเพื่อซื้อเวลาลุ้นให้ออปชันที่ถืออยู่มีกำไร

ออปชันที่มีสถานะเป็น In-the-money จะมีทั้งมูลค่าที่แท้จริงและมูลค่าตามเวลา ส่วนออปชันที่มีสถานะเป็น At-the-money และ Out-of-the-money จะมีแต่มูลค่าตามเวลาเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น คอลออพชันซื้อขายกันที่ราคา 45 จุด และ พุทออพชันซื้อขายกันที่ราคา 25 จุด ถ้าสมมติว่า SET50 Index มีค่าเท่ากับ 535 จุด คอลและพุทออพชันดังกล่าวมี Intrinsic Value และ Time Value อย่างละเท่าไร

คอลออพชัน (ราคา 45 จุด)

- Intrinsic Value = $535 - 500 = 35$ จุด
- Time Value = $45 - 35 = 10$ จุด

พุทออพชัน (ราคา 25 จุด)

- Intrinsic Value = $500 - 535 = -35$ จุด

แต่ Intrinsic Value มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์เสมอ ดังนั้นกรณีนี้ Intrinsic Value = 0

- Time Value = $25 - 0 = 25$ จุด

โดยทั่วไปแล้วออพชันที่มีการซื้อขายอยู่ในตลาดที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการจะมีการกำหนดลักษณะของสัญญาออพชันไว้เป็นสัญญามาตรฐาน SET50 Index Options ก็เช่นกัน เป็นออพชันที่ซื้อขายกันในตลาดอนุพันธ์ และมีลักษณะรายละเอียดที่กำหนดไว้ในสัญญาเป็นมาตรฐานและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้นักลงทุนสามารถทราบถึงลักษณะของออพชันนักลงทุนจึงสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้ง่าย โดยสิ่งที่ผู้ซื้อผู้ขายจะตกลงกันจะมีเพียง “ค่าพรีเมียม” ซึ่งเป็นราคาของออพชันเท่านั้นเอง โดยลักษณะของ SET50 Index Options หรือที่เรียกกันว่า Contract Specification ที่นักลงทุนควรจะต้องศึกษาในรายละเอียดก่อนการซื้อข้อมีดังนี้

สินค้ำอ้างอิง (Undelying asset)

สินค้ำอ้างอิง (Undelying asset) คือ SET50 Index สำหรับ SET50 Index เป็นดัชนีราคาหุ้นที่ใช้แสดงราคาหุ้นสามัญ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 50 หลักทรัพย์ ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) สูงและมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งตะกร้าหุ้น 50 ตัวดังกล่าว สามารถสะท้อนการเคลื่อนไหวของตลาดหลักทรัพย์โดยรวมได้ดีมาก จึงสามารถนำมาเป็นสินค้ำอ้างอิงของออพชันได้

ตัวคูณดัชนี (Multiplier)

เนื่องจากค่าพรีเมียมของ SET50 Index Options มีหน่วยเป็นจุด เมื่อนักลงทุนซื้อหรือขายออพชัน นักลงทุนจะทราบได้อย่างไรว่านักลงทุนจะต้องจ่ายเงินหรือรับเงินเป็นจำนวนกี่บาท ดังนั้น ในการแปลงหน่วยจากจุดให้เป็นบาทจึงต้องมีการกำหนดตัวคูณดัชนี ตัวคูณดัชนีคือตัวเลขที่กำหนดค่าของดัชนี SET50 Index 1 จุด ว่ามีค่าเท่ากับเงินกี่บาท หรือคือตัวเลขที่ใช้แปลงค่าดัชนีมาเป็นจำนวนเงินนั่นเอง

สำหรับ SET50 Index Options ดัชนี 1 จุด จะมีมูลค่าเท่ากับเงิน 200 บาท เช่น หากซื้อ SET50 Call Options ที่มีค่าพรีเมียมเท่ากับ 50 จุด ดังนั้น ในวันแรกที่ตกลงซื้อขาย ผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายเท่ากับ 50 จุด $\times$ 200 บาท = 10,000 บาท

ประเภทของการใช้สิทธิ (Exercise style)

SET50 Index Options เป็นออปชันที่มีลักษณะเป็นแบบ European Style กล่าวคือ ผู้ซื้อออปชันทั้งคอลและพุทออปชันสามารถใช้สิทธิได้ครั้งเดียวในวันที่ให้ทำการซื้อขายได้เป็นวันสุดท้าย (Last Trading Day) เท่านั้น หากยังไม่ถึงวันที่ให้ทำการซื้อขายได้เป็นวันสุดท้าย ผู้ซื้อจะขอใช้สิทธิก่อนไม่ได้ ดังนั้น หากผู้ซื้อต้องการรับรู้กำไรขาดทุนจากการซื้อหรือขายออปชันก่อนครบกำหนด จะต้องใช้วิธีการล้างสถานะ (Offset Position) เท่านั้น โดยส่วนต่างระหว่างค่าพรีเมียมที่จ่ายซื้อ

SET50 Options และค่าพรีเมียมที่ได้รับจากการขาย SET50 Index Options คือกำไรขาดทุนจากการซื้อขายออปชันนั่นเอง

เดือนที่สัญญาครบกำหนด

SET50 Index Options ที่เปิดให้ซื้อขายจะมีอายุของสัญญาแตกต่างกันไปโดยจะมีเดือนที่สัญญาครบกำหนดอายุทุกไตรมาส ได้แก่เดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม ทั้งนี้ SET50 Index Options ในแต่ละเดือนจะสามารถซื้อขายได้จนถึงวันทำการก่อนหน้าวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ออปชันนั้นๆ หมดอายุและเมื่อออปชันเดือนนั้นๆ หมดอายุ จะมีออปชันรุ่นใหม่ที่มีหมดอายุเดือนเดียวกันแต่เป็นปีถัดไปขึ้นมาแทนที่ เช่น SET50 Index Options ที่หมดอายุเดือนมิถุนายน ซึ่งมีวันทำการวันสุดท้ายคือวันที่ 30 มิถุนายน ดังนั้น วันที่สามารถซื้อขายได้เป็นวันสุดท้ายคือวันที่ 29 มิถุนายน โดยในวันที่ 29 มิถุนายนจะมี SET50 Index Options ที่หมดอายุเดือนมิถุนายนของปีถัดไปขึ้นมาให้ซื้อขายทดแทนสัญญารุ่นเดิมที่กำลังจะหมดอายุลง

สัญลักษณ์ของเดือนต่างๆ ที่ใช้ในการซื้อขาย		
เดือนมีนาคม	ใช้สัญลักษณ์	H
เดือนมิถุนายน	ใช้สัญลักษณ์	M
เดือนกันยายน	ใช้สัญลักษณ์	U
เดือนธันวาคม	ใช้สัญลักษณ์	Z

ช่วงเวลาซื้อขาย (Trading Hours)

โดยปกติแล้วช่วงเวลาซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ทั่วโลกจะเปิดก่อนและปิดหลังตลาดของสินค้าอ้างอิง (Cash market) ที่ออปชันนั้นไปอ้างอิงอยู่ตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทยก็เช่นกันเวลาทำการจะเปิดเร็วกว่าตลาดหลักทรัพย์ 15 นาที และปิดช้ากว่า 15 นาที ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักลงทุนสามารถปรับกลยุทธ์การลงทุนทั้งในตลาดหุ้นและตลาดอนุพันธ์ ช่วงเวลาซื้อขายมีดังนี้

ช่วงก่อนเปิดตลาดภาคเช้า	9.15 น. - 9.45น.
ช่วงเปิดตลาดภาคเช้า	9.45 น. - 12.30 น.
ช่วงก่อนเปิดตลาดภาคบ่าย	14.00 น. - 14.30 น.
ช่วงเปิดตลาดภาคบ่าย	14.30 น. - 16.55 น.

ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ (Minimum Tick Size)

ค่าพรีเมียมที่นักลงทุนตกลงซื้อขายกันนี้จะมีหน่วยที่ละเอียดที่สุดเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่งเท่านั้น เช่น นักลงทุนอาจเสนอซื้อขายออปชันกันที่ราคา 25.00 จุด, 25.10 จุด และ 25.20 จุด เป็นต้น แต่ไม่สามารถเสนอราคาที่มีจุดทศนิยมสองตำแหน่ง เช่น 25.15 จุดได้ เพราะระบบการซื้อขายจะไม่รับคำสั่งดังกล่าว

ราคาใช้สิทธิ (Exercise Price)

ตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ราคาใช้สิทธิในแต่ละช่วงห่างกันเท่ากับ 10 จุด โดยที่ช่วงเริ่มต้นของทุกวันทำการกำหนดให้มี

- Series ที่ At-the-money 1 Series
- Series ที่ In-the-money 5 Series
- Series ที่ Out-of-the-money 5 Series

SET50 Index Options

ที่ซื้อขายกันในตลาดอนุพันธ์ จะมี “ราคาใช้สิทธิ” ที่แตกต่างกันไป โดยราคาใช้สิทธิของออปชันแต่ละตัวจะเป็นจำนวนเต็มสิบและห่างกัน Series ละ 10 จุด เช่น SET50 Index Options ที่ซื้อขายอาจมีราคาใช้สิทธิที่ 600 จุด 610 จุด และ 620 จุด เป็นต้น แต่จะไม่มีราคาใช้สิทธิ 605 จุด เพราะไม่ใช่จำนวนเต็มสิบในแต่ละวันตลาดอนุพันธ์ จะตรวจสอบว่าดัชนี SET50 Index ของตลาดหลักทรัพย์ ในแต่ละวันปิดที่ระดับดัชนีเท่าไร ทั้งนี้ เพื่อดูแลให้ SET50 Index Options ที่ซื้อในตลาดอนุพันธ์ในวันรุ่งขึ้น มีราคาใช้สิทธิที่สอดคล้องกับการเคลื่อนไหวของดัชนี SET50 Index ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยตลาดอนุพันธ์ จะดูแลให้ SET50 Options ที่ซื้อขายในแต่ละอายุสัญญา มีราคาใช้สิทธิที่แตกต่างกันอย่างน้อย 11 ระดับราคาด้วยกัน ประกอบด้วย

Call	Strike	Price Put
OTM	550	ITM
OTM	540	ITM
OTM	530	ITM
OTM	520	ITM
OTM	510	ITM
ATM	500	ATM
ITM	490	OTM
ITM	480	OTM
ITM	470	OTM
ITM	460	OTM
ITM	450	OTM

ราคาใช้สิทธิที่ น้อยกว่า ราคาปิดของดัชนี SET50 Index ของวันทำการก่อนหน้า อย่างน้อย 5 ระดับราคา
 ราคาใช้สิทธิที่ เท่ากับ กับราคาปิดของดัชนี SET50 Index ของวันทำการก่อนหน้า จำนวน 1 ระดับราคา
 ราคาใช้สิทธิที่ มากกว่า ราคาปิดของดัชนี SET50 Index ของวันทำการก่อนหน้า อย่างน้อย 5 ระดับราคา

ตัวอย่างเช่น

ในวันที่ 28 มิ.ย. ซึ่งเป็นวันทำการก่อนที่จะเปิดทำการซื้อขาย SET50 Index Options ดัชนี SET50 Index ปิดที่ระดับ 503.40 จุด ในวันที่ทำการถัดไป (29 มิ.ย.) จะมี SET50 Index Options ที่มีราคาใช้สิทธิแตกต่างกันให้เลือกซื้อขาย ดังตารางขวามือ

กรณี Call Options

- มีราคาใช้สิทธิที่ OTM อย่างน้อย 5 Series เช่น 510 - 550 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ATM เท่ากับ 1 Series เช่น 500 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ITM อย่างน้อย 5 Series เช่น 450 - 490 จุด

กรณี Put Options

- มีราคาใช้สิทธิที่ OTM อย่างน้อย 5 Series เช่น 450 - 490 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ATM เท่ากับ 1 Series เช่น 500 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ITM อย่างน้อย 5 Series เช่น 510 - 550 จุด

ถ้าหากว่า ณ สิ้นวันที่ 29 มิ.ย. ดัชนี SET50 Index เปลี่ยนไปตลาดอนุพันธ์ จะมีการตรวจสอบราคาปิดของ SET50 Index เพื่อรักษาให้มีจำนวน

Series ที่ **In-the-money** และ **Out-of-the-money** อย่างน้อยอย่างละ 5

Series เสมอ หากพบว่าต้องเพิ่ม Series ใหม่ ตลาดอนุพันธ์จะเพิ่ม Series ใหม่ในวันทำการถัดไป ขึ้นมาให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกซื้อขาย Series ที่เพิ่มมาใหม่ก็จะคงอยู่ให้ซื้อขายไปจนถึงวันที่ออปชันหมดอายุ

ตัวอย่างเช่น

หากวันที่ 29 มิ.ย. ดัชนี SET50 Index เพิ่มขึ้นจาก 503.40 จุด ไปปิดที่ระดับราคา 512.96 จุด ดังนั้น ราคาใช้สิทธิที่ ATM จะเท่ากับ 510 จุด มีผลทำให้ SET50 Index Options ที่มีราคาใช้สิทธิมากกว่า ดัชนี SET50 Index เหลือแค่ 4 ระดับจึงต้องมีการเพิ่ม SET50 Index Options ที่มีราคาใช้สิทธิ ณ 560 จุด ขึ้นมาอีก 1 ระดับราคา เพื่อรักษาให้มี SET50 Index Options ที่มีราคาใช้สิทธิมากกว่า ดัชนี SET50 Index อย่างน้อย 5 ระดับ อยู่เสมอ ทำให้ราคาใช้สิทธิที่มีให้เลือกในแต่ละรุ่น มีดังตารางขวามือ

Call	Strike Price	Put
OTM	560	ITM
OTM	550	ITM
OTM	540	ITM
OTM	530	ITM
OTM	520	ITM
ATM	510	ATM
ITM	500	OTM
ITM	490	OTM
ITM	480	OTM
ITM	470	OTM
ITM	460	OTM
ITM	450	OTM

กรณี Call Options

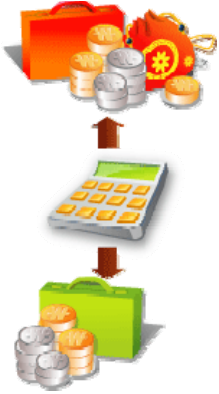
- มีราคาใช้สิทธิที่ OTM อย่างน้อย 5 Series เช่น 520 - 560 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ATM เท่ากับ 1 Series เช่น 510 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ITM อย่างน้อย 5 Series เช่น 450 - 500 จุด

กรณี Put Options

- มีราคาใช้สิทธิที่ OTM อย่างน้อย 5 Series เช่น 450 - 500 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ATM เท่ากับ 1 Series เช่น 510 จุด
- มีราคาใช้สิทธิที่ ITM อย่างน้อย 5 Series เช่น 520 - 560 จุด

การเปลี่ยนแปลงราคาซื้อขายสูงสุดในแต่ละวัน (Price Limit)

ค่าพรีเมียมของออปชันที่สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ระหว่างวันจะคำนวณได้จากสูตรการคำนวณคือ Previous Day Option Settlement Price (Reference Price) + 30% ของราคาปิดของ SET50 Index ในวันทำการก่อนหน้า โดยในกรณีที่ราคาต่ำสุดที่คำนวณได้มีค่าติดลบจะกำหนดให้ราคาต่ำสุดที่ซื้อขายได้เท่ากับ 0.1 จุด ตัวอย่างเช่น ถ้า Previous Day Option Settlement Price ของคอลออปชันเท่ากับ 50 จุด และราคาปิดของ SET50 Index ในวันทำการก่อนหน้าเท่ากับ 520.00 จุด ดังนั้น Price Limit ของคอลออปชันในวันทำการถัดไปจะเท่ากับ

ราคาสูงสุด: $50 + (0.3) (520.00) = 206.0$ จุด

ราคาต่ำสุด: $50 - (0.3) (520.00) = 0.1$ จุด

วันสุดท้ายของการซื้อขาย (Last Trading Day)

วันทำการที่สามารถซื้อขายได้เป็นวันสุดท้าย (Last Trading Day) คือ วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ เช่น วันทำการสุดท้ายของเดือนธันวาคมคือวันที่ 30 ธ.ค. ดังนั้น วันทำการที่สามารถซื้อขายได้เป็นวันสุดท้ายคือวันที่ 29 ธ.ค. ในกรณีที่ตรงกับวันหยุดให้เลื่อนขึ้นมาเร็วขึ้น เช่น สมมติว่าวันที่ 30 ธ.ค. ตรงกับวันเสาร์ ดังนั้น วันทำการสุดท้ายของเดือนธันวาคมคือวันที่ 29 ธ.ค. วันทำการที่สามารถซื้อขายได้เป็นวันสุดท้ายจึงเป็นวันที่ 28 ธ.ค. และในวันทำการซื้อขายวันสุดท้ายจะสามารถซื้อขายสัญญาของเดือนที่จะสิ้นสุดอายุได้ถึงเวลา 16:30 น. เท่านั้น ในขณะที่สัญญาของเดือนที่ยังไม่หมดอายุสามารถซื้อขายได้ถึงเวลา 16:55 น. ตามปกติ

ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายวันสุดท้าย (Final Settlement Price)

ในการคำนวณราคา Final settlement price นั้น ตลาดอนุพันธ์ได้กำหนดให้ใช้ค่าเฉลี่ยของ SET50 Index ของวันซื้อขายสุดท้าย โดยกำหนดให้ใช้ค่าดัชนีรายนาฬิกาตั้งแต่เวลา 16.01 – 16.30 น. บวกกับระดับดัชนีราคาปิด SET50 Index ของวันนั้น และกำหนดให้ตัดค่ามากที่สุด 3 ค่าและค่าที่น้อยที่สุด 3 ค่าออก และใช้ค่าทศนิยม 2 ตำแหน่งเท่านั้น ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เดียวกันกับการคำนวณราคา Final settlement price ของ SET50 Index Futures

วิธีการส่งมอบหรือชำระราคา (Settlement Method)

วิธีการส่งมอบหรือชำระราคาของ SET50 Index options นั้นกำหนดให้ชำระราคาเป็นเงินสด (Cash Settlement) เนื่องจากเป็นการยากที่นักลงทุนจะหาตัวประกันจำนวน 50 ตัว ที่มีสัดส่วนเดียวกับระดับดัชนี SET50 Index มาส่งมอบกันได้ จึงต้องชำระราคาเป็นเงินสด โดยในวันซื้อขายวันสุดท้ายนั้นสัญญาไหนที่มีสถานะเป็น ITM สำนักหักบัญชีจะทำการใช้สิทธิให้โดยอัตโนมัติ (Automatic Exercise) โดยที่นักลงทุนไม่ต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิเหมือนกับ warrant อย่างไรก็ตาม เนื่องจากออปชันเป็นสัญญาสิทธิ นักลงทุนมีสิทธิเลือกที่จะใช้หรือไม่ใช้สิทธิก็ได้ ถ้านักลงทุนต้องการที่จะไม่ใช้สิทธิแม้ว่าจะมีกำไรจากการใช้สิทธิ นักลงทุนสามารถจะขอไม่ใช้สิทธิก็ได้ โดยแจ้งความประสงค์ไปยังโบรกเกอร์ที่นักลงทุนใช้บริการอยู่ แต่เป็นสิ่งที่นักลงทุนไม่ควรปฏิบัติ นักลงทุนควรที่จะใช้สิทธิเมื่อมีกำไรจากการใช้สิทธิถึงแม้เป็นจำนวนเงินที่เล็กน้อยก็ตาม